

YeniSafak babalar günü

15 HAZİRAN 2012 CUMA

YENİ NESİL ASLAN GİBİ BABALAR

Zaman değişiyor. Bununla birlikte anne ve baba kavramı da farklılık gösteriyor. Hafızalarımıza kazınan "otoriter baba figürü" yerini çocuklarıyla arkadaş ilişkisi kuran babalara bırakıyor. Peki, Türk toplumunda yer etmiş baba figürü nasıl farklılıklar gösteriyor? 2000'li yılların modern babalarının sergilediği davranışların karakteristik özellikleri neler? Sosyoekonomik, kültürel koşullar ve ailede anenin çalışma durumu, evdeki sorumluluk paylaşımı ve rolleri değiştiriyor diyen DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü Çocuk ve Genç Psikolojik Danışmanlık Merkezi Uzman Psikologu Seyda Özdalga 21. yüzyılın modern baba kavramı için: "Geçmişte babalar çocukların kişisel bakım ve ihtiyaçları konusunda sorumluluğu genellikle amneye bırakırdı. Evin geçimini, maddi gereksinimleri karşılayan, ilişkilerde daha mesafeli, hatta otoriter konumda geleneksel babalardı. Modern babalar ise eşleriyle ev ve çocukların her türlü sorumluluğunu paylaşıyor, bu paylaşımı nor-

mal görüp aynı zamanda da şikayet etmeyen erkekler" diyor.

MODERN BABA KİMLİĞİ

Yapılan cesitli araştırmalar her ne kadar babalık rolü anlayışında bir değişim yaşandığını gösterse de erkeklerin yüzde 20-25'i babalığı, meslekleri ve aileleri arasında bir denge bulmaya çalışarak yaşıyorlar. Sosyoekonomik ve kültürel koşullar, ailede anenin çalışma durumu, evdeki sorumluluk alanları ve rolleri değiştirmekte, bu sebeple yeni nesil baba modelleriyle karşılaşılıyor. Kadınlar biyolojik yapıları ve beynileri anneliğe hazırlandığı için, babalar ise aynı biyolojik donanımına sahip değillerdir. İki haftalık loğusa annelerle yapılan çalışmada, annelerin çocuklarına baktığı zaman beyinlerinde en fazla endişe, kaygı ve risk saptanması ilgili bölge-lerin çalıştığı görülmüştür. Yeni annelerin koruyuculuğu ve hassasiyeti

Selim Özgen
sozgen@yenisafak.com.tr

sanki beyinlerinde programlanmış durumdadır. Aynı çalışmada erkeklerde bakıldığında, beyinlerinde faaliyet gösteren bölgelerin endişe ve kaygıyla ilgili bölgeler olmadığı, ancak altı ay sonra durumun değişmeye başladığı, özellikle çocuğuya daha çok zaman geçiren, bakım veren kişilerde babalık rolünün yerleşmeye başladığı görülmüştür. Yeni babalığın çocuğuyu kucağına alır almaz hissedilen bir duyguya değil, geliştirilen bir duyguyu ifade eder. Doğum öncüsinden bekleğe, bebelikten çocukluğa hatta ergenliğe kadar çocuklarıyla yakın ilişkili seçen babalar beyinleriyle de babalık yapmaya başlamış olurlar.

KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLER

Yeni nesil modern babalar, hamilelik süreçlerini eşleriyle paylaşan, dayanma kapasitelerine göre doğum anında eşlerinin yanında olan, eşleriyle birlikte daha kısa süreli de olsa doğum izni alan, doğumdan sonra çocuğun gün-

SEYDA ÖZDALGA

lük işleriyle uğraşan, altını değiştiren, gazını çıkaran, banyosunu yaptıran, mamasını yediren, oyun oynayan, uyumasına, uyunmasına yardımcı olan babalar. Eskiden babalar çocuklarının kişisel bakım ve ihtiyaçları konusunda sorumluluğu genellikle amneye bırakıyor, evin geçimini, maddi gereksinimleri karşılayan, ilişkilerde daha mesafeli, hatta otoriter konumda olan geleneksel babalardı. Modern babalar ise eşleriyle ev ve çocuklarının her türlü sorumluluğunu paylaşıyor, bu paylaşımı normal görüp aynı zamanda da şikayet etmeyenlerdir. Bu süreçte istenilen sadece bir sorumluluk değil, çocuğuya

arasında gelişecek sağlam ilişkinin de temelini oluşturma görevi. Babalar ailede istenildiklerinde sorumlulukları nedeniyle çocuklarının büyüme dönemlerini kaçırmazlar. Ancak ıclafı, tekrar yaşanmayan ilk gülümseme, ilk kelimeler, emekleme, yürüme, diş çıkarmalarına şahit olmanın, babaların kendi yaşamlarına kattığı anlam ve onlara sağladığı kişisel doyumsuz yanında, çocukların da kendilerini değerli hissetmelerine yardımcıdır. Çocukların ruhsal gelişimlerinde, psikolojik ve fiziksel ihtiyaçlarını karşılama konusundaki anne-baba birliği, kendi anne-babalıklarına da model olmaktadır. İlgili ve sevgi ihtiyacı konusunda doğru yaklaşımlarla duyulan çocuk, kişilik gelişiminde daha güvenli olmaya adanır.

Çocuklarına bakan, onların duygusal hayatı ve sorunlarıyla ilgilenen babalar hafızalara kazınmış otoriter imajını yeniliyor. DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü Çocuk ve Genç Psikolojik Danışmanlık Merkezi Uzman Psikologu Seyda Özdalga, çağın getirdiği sorumluluklarla değişen ebeveyn ilişkisini ve yeni nesil modern babaları anlattı

ÇALIŞMAYAN BABA MODELİ

Baba, işini evden yürüttüğü ya da işsiz olduğu durumlarda, okul öncesi ve okul dönemi çocuğunun sorumluluklarını zorunlu olarak veya isteyerek üstlenilebilmektedir. Evin geçimini sağlayan, güc, başarı, "evin direği" özellikleri atfedilen erkeğin çalışmama durumu, babalık rolünü zayıflatır. Çocuklar babalarının işleri, meslekleri, çalıştıkları kurumlarını dile getirip, övünür, onlarla gurur duyarlar. Bu duruma karşı anenin tutumu, oluşabilecek olumsuz bakış açısını engelleyerek ailenin içi huzurunu sağlayabilir. Her ne sebeple olsun anne ve baba arasındaki bu tür paylaşımların, çocuğun gelişimine doğru yaklaşımların içerdiği, ilgilenen cinsle kurulan ilişkiyi geliştiren bir boyutu vardır.

Baba eşine destek olan, demokratik, çocuğunun özelliklerini daha yakından tanıyan, güvenilir bir baba modeli sunar. Genellikle babalar çocuklarına karşı tutumlarını kendi babalarının yaklaşımlarını değerlendirecek belirlerler. Böyle durumlarda, "Bırak istediğini yapın, ben yaşayamadım o yaşasın" sınırsız yaklaşımı çocuğu istemediği aktivitelerle zorlama, "babam da bize sevgisini göstermedi biz sevgisiz mi olduk?" gibi duyarsızlık örneklerini de gözlemleyebiliriz. İlk öncelik çocuğun duygusal ve fiziksel ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Duygusal ihtiyaçlar arasında, sevginizi söylemek, sarılarak, şakalaşarak sevginizi somutlaştırmak sayılabilir. Onun yaşamaına ilgi duyduğunuz göstermek, çocuğunuzla kendisini değerli ve güvende olduğunu hissettirecektir. O gün yaşadıklarını paylaşmak, duygularını, düşüncelerini anlatmak, onun yaşadıklarını yargılamadan, eleştirmeden, yorumlamadan dinlemek hem ilişkinizi geliştirecek hem de günlük stresinizi atmanıza yardımcı olacaktır.

